Wiadomości Adwokatury 20 listopada 2015 r.

Komisja Praw Człowieka przy NRA zaniepokojona działaniami dotyczącymi ustawy o Trybunale Konstytucyjnym

***- Z najwyższym niepokojem obserwujemy instrumentalne postępowanie władzy wykonawczej i ustawodawczej w stosunku do Trybunału Konstytucyjnego, godzące w wynikającą z zasady trójpodziału władzy równowagę ustrojową* – napisała Komisja Praw Człowieka przy NRA w stanowisku zajętym 19 listopada 2015 r.**

Adwokaci tłumaczą, że TK stanowi krytyczny element w demokratycznym systemie wzajemnej kontroli władz i zasługuje na bezwzględny szacunek, niezależny od aktualnego układu sił politycznych.

KPCz sprzeciwia się również działaniom podejmowanym przez organy władzy publicznej w sprawie wyboru sędziów TK, których kadencja upływa w 2015 r. - *Niezależnie od podnoszonych poważnych wątpliwości dotyczących prawidłowości i zgodności z prawem rozwiązań uchwalonych przez Sejm VII kadencji, podejmowane obecnie inicjatywy ustawodawcze dotyczące ustawy o Trybunale Konstytucyjnym, zmierzające do zmiany ustawy z mocą wsteczną, Komisja ocenia jako podważające zaufanie do fundamentów demokratycznego państwa prawnego.* – czytamy.

Zdaniem Komisji podejmowane w ostatnim czasie działania władz publicznych mogą być postrzegane jako przejaw instrumentalnego traktowania prawa, stanowiącego nadużycie procesu legislacyjnego w celach politycznych.

Komisja wyraża też zaniepokojenie tempem prac legislacyjnych i apeluje o przeprowadzenie rzetelnych konsultacji nad zgłaszanymi inicjatywami ustawodawczymi.

Stanowisko zostało przekazane do Prezydenta RP raz Marszałków Sejmu i Senatu.

czytaj stanowisko KPCz

Relacja z posiedzenia plenarnego NRA

Posiedzenie plenarne Naczelnej Rady Adwokackiej odbyło się 13 listopada 2015 r. w Gdańsku. Obrady połączone były z jubileuszem 70-lecia Pomorskiej Izby Adwokackiej.

Członkowie NRA m.in. podjęli uchwały w sprawie zwołania KZA i ustalenia parytetu osobowego delegatów, regulaminu aplikacji adwokackiej i regulaminu doskonalenia zawodowego. Dyskutowano także na temat zmiany regulaminu działania rzeczników dyscyplinarnych oraz obniżono składkę płaconą przez izby na NRA.

Obrady rozpoczęto od uczczenia minutą ciszy zmarłą 30 października adw. dr. Monikę Zbrojewską.

Adw. Andrzej Zwara, prezes NRA, zrelacjonował prace Prezydium NRA w ostatnich miesiącach. W tym omówił projekt rozporządzenia w sprawie urzędowania sądów powszechnych i związanego z nim

zagrożenia naruszenia tajemnicy adwokackiej, powołanie Forum Zawodów Prawniczych i współpracę z nowym rządem i Rzecznikiem Praw Obywatelskich.

Adw. Jerzy Glanc, wiceprezes NRA, poinformował o pracach nad informatyzacją Adwokatury. Zrelacjonował spotkanie dziekanów z przedstawicielami firmy Confido. Dodał, że obecnie zakończono etap prac nad modułem NRA. Kolejny etap to praca nad interfejsem rejestru adwokatów i aplikantów.

Adw. Jacek Trela, wiceprezes NRA, również poruszył temat rozporządzenia w sprawie urzędowania sądów powszechnych w zakresie tajemnicy adwokackiej. Przypomniał, że problem ten został wskazany w memorandum przekazanym ministrowi sprawiedliwości w czerwcu tego roku. Minister na spotkaniu z przedstawicielami NRA i KRRP zapewnił, że uwzględni uwagi samorządu, iż korespondencja zatrzymanego z pełnomocnikiem nie podlega ocenzurowaniu. Doszło do noweli ustawy o sądach powszechnych i zaszła konieczność nowelizacji rozporządzenia. W projekcie ponownie nie uwzględniono kwestii tajemnicy korespondencji pomiędzy obrońcą a jego klientem. Prezes Trela poinformował, że będzie przygotowane opracowanie, które NRA przedstawi nowemu ministrowi sprawiedliwości, NRA poprosi też o zajęcie stanowiska Forum Zawodów Prawniczych.

Adw. Jacek Trela zreferował również kwestię zaskarżenia przez ministra sprawiedliwości uchwał NRA oraz ORA w Opolu i zgromadzenia izby warszawskiej, dotyczących form protestu adwokatów. Poinformował też, że Prezydium planuje spotkanie z ministrem Zbigniewem Ziobro, któremu chce przedstawić propozycje dotyczące zmian ustawy o nieodpłatnej pomocy prawnej oraz rozszerzenia rynku usług prawnych, tj. wprowadzenia przymusu adwokacko-radcowskiego w sądach rejonowych i okręgowych.

Adw. Rafał Dębowski, sekretarz NRA, przekazał szczegółowe informacje na temat rozpraw przed Sądem Najwyższym w sprawie uchwał dotyczących protestów adwokatury. Wskazał, że uchwała Prezydium NRA uchylona została jedynie w części, a nie jak podaje prasa w całości, ze względu na to (jak wynikało z ustnych motywów rozstrzygnięcia), iż „zachęcała" ona w uchylonej części do naruszania prawa. Przypomniał o nowych zadaniach nałożonych na ORA i NRA w zakresie wyznaczania zastępców tymczasowych pełnomocników szczególnych w związku z wejściem w życie od stycznia 2016 r. zmienionej ordynacji podatkowej oraz poinformował o stanie prac legislacyjnych dotyczących rozporządzeń wykonawczych do tej ustawy. Adw. Dębowski zreferował również zagadnienia związane z wejściem w życie nowych rozporządzeń w sprawie taks adwokackich, przypominając, iż rozdzielenie taks oznacza realizację postulatów adwokatury wyrażanych publicznie jeszcze w 2013 roku. Poddał w wątpliwość zgodność z prawem przepisu, który w sprawach z urzędu wprowadza co do zasady nakaz stosowania połowy stawki maksymalnej i wskazał na skutki, jakie by nastąpiły, gdyby z rozporządzenia w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez adwokata z urzędu udało się wyeliminować tylko ten jeden przepis. Poinformował również zebranych o nowelizacji rozporządzenia w sprawie sposobu zapewnienia oskarżonemu korzystania z pomocy obrońcy z urzędu, co stanowi realizację kolejnego postulatu NRA.

Naczelna Rada Adwokacka przyjęła uchwały dotyczące Krajowego Zjazdu Adwokatury, który zwołano na dni 25-27 listopada 2016 roku w Krakowie. NRA ustaliła parytet osobowy delegatów na KZA w wysokości 1 delegat na 60 adwokatów, członków izby wpisanych na listę adwokatów. (czytaj uchwała nr 46/2015 i uchwała nr 47/2015)

Adw. Maciej Gutowski i adw. Piotr Kardas przedstawili wyniki prac nad strategią. Do strategii dodano projekt kampanii wizerunkowej, której etap prac przedstawiła adw. Anisa Gnacikowska. Mecenas Gnacikowska poinformowała, że zakończono przeprowadzanie ankiet wśród adwokatów i badanie opinii publicznej. Ich analizy posłużą w przygotowaniu kampanii reklamowej. W najbliższym czasie komisja wizerunku wybierze agencję, która przygotuje projekt.

Adw. Ewa Krasowska, rzecznik dyscyplinarny NRA, przedstawiła projekt *regulaminu działania rzeczników dyscyplinarnych*. Projekt wywołał dyskusję, wobec czego zadecydowano, aby członkowie

NRA nadesłali swoje opinie do rzecznika dyscyplinarnego, a temat projektu podjęty będzie ponownie na następnym posiedzeniu plenarnym.

Adw. Rafał Dębowski omówił kwestię dotyczącą potrzeby zmian w *regulaminie organizacji i funkcjonowania ORA*. Poinformował, że na początku grudnia odbędzie się spotkanie sekretarzy okręgowych rad adwokackich i zwrócił się z prośbą do dziekanów, aby wówczas sekretarze mieli przygotowane propozycje dotyczące zmian regulaminu.

Adw. Rafał Dębowski zaprezentował propozycję zmiany uchwały *w sprawie utworzenia Centrum Mediacyjnego przy NRA oraz nadania Statutu i uchwalenia regulaminu postepowania mediacyjnego.* Wprowadzona zmiana zakłada, że wynagrodzenie mediatora wynosić będzie 75%pobranej opłaty mediacyjnej. NRA przyjęła uchwałę w tej sprawie. (czytaj uchwała nr 48/2015)

Adw. Jerzy Zięba, członek Prezydium NRA, przedstawił projekt zmiany uchwały o *doskonaleniu zawodowym adwokatów*, zakładający możliwość uzyskania punktów szkoleniowych za prowadzenie zajęć w zakresie edukacji prawnej w szkołach ponadgimnazjalnych w ramach akcji społecznych prowadzonych przez samorząd adwokacki. NRA przyjęła uchwałę w tej sprawie. (czytaj: uchwała nr 49/2015)

Adw. Rafał Dębowski przedstawił propozycję zmiany w *regulaminie odbywania aplikacji adwokackiej* w zakresie zasad przenoszenia aplikanta do innej izby adwokackiej. Zaproponował, aby do przepisu dodać zasadę, że przeniesienie winno być poprzedzone uzyskaniem pisemnej opinii patrona i kierownika szkolenia. (czytaj uchwała nr 51/2015)

Adw. Mirosława Pietkiewicz, skarbnik NRA, zaproponowała podjęcie uchwały w sprawie określenia udziału poszczególnych izb w pokrywaniu składek na Fundusz Administracyjny NRA. Pani Mecenas zaproponowała obniżyć składkę o 5 zł. W związku z czym od adwokata wykonującego zawód pobierane będzie 50 zł, zaś od niewykonującego – 30 zł. NRA przyjęła uchwałę w tej sprawie. Uchwała wchodzi w życie od 1 stycznia 2016 r. (czytaj uchwała nr 50/2015)

Adw. Anisa Gnacikowska przedstawiła prezentację dotyczącą edukacji prawnej, a adw. Dariusz Strzelecki, dziekan ORA w Gdańsku poinformował, że program edukacji prawnej w izbie pomorskiej realizowany jest w 90% szkół ponadgimnazjalnych w Trójmieście i w kilkunastu procentach w pozostałej części województwa.

Adw. Bartosz Grohman, zastępca sekretarza NRA, przedstawił projekt uchwały uchylającej uchwałę Zgromadzenia Izby Adwokackiej w Częstochowie z dnia 20 czerwca 2015. Uchwałą nr 8 podjętą w dniu 20 czerwca 2015 roku Zgromadzenie Izby w Częstochowie uchyliło uchwałę nr 3, podjętą uprzednio przez Zgromadzenie tej izby w dniu 19 października 2013 roku, udzielającą absolutorium Okręgowej Radzie Adwokackiej za minioną kadencję. NRA argumentuje, że ustawa Poa nie przewiduje możliwości zmiany uchwały o udzieleniu okręgowej radzie adwokackiej absolutorium z jej działalności przez zgromadzenie izby odbywające się kilka lat po podjęciu uchwały. NRA przyjęła uchwałę w tej sprawie. (czytaj uchwałę nr 52/2015)

Ostatnimi punktami programu posiedzenia były sprawozdania z prac rzecznika dyscyplinarnego NRA oraz prezesa WSD.

Posiedzeniu NRA towarzyszyły obchody 70-lecia istnienia Pomorskiej Izby Adwokackiej. Z tej okazji odbyła się konferencja naukowa - "Prawo medyczne i farmaceutyczne", otwarto wystawę o obrońcach politycznych w Europejskim Centrum Solidarności, odsłonięto tablicę pamiątkową przed siedzibą ORA w Gdańsku, a także odprawiona została msza święta, podczas której poświęcono sztandar Izby. Zwieńczeniem uroczystości była gala jubileuszowa, w Filharmonii Pomorskiej, podczas której wręczono odznaczenia okolicznościowe zasłużonym adwokatom oraz odbył się koncert Leszka Możdżera.

Prezes NRA: Adwokatura przed sądem

Choć Sąd Najwyższy uchylił uchwały Prezydium NRA, Zgromadzenia Adwokatów Izby Warszawskiej i Okręgowej Rady Adwokackiej w Opolu w sprawie protestów, to jednak uważam, że podjęcie ich było słuszne. Pokazało bowiem dobitnie stanowisko naszego środowiska - napisał adw. Andrzej Zwara, prezes NRA w felietonie opublikowanym na łamach Dziennika Gazety Prawnej.

Znając determinację naszego środowiska w tej sprawie, wiem i jednoczesnie obiecuję, że na tym nie koniec starań naszego samorządu, aby stawki wreszcie zostały urealnione - zadeklarował.

Zachęcamy do lektury felietonu: (czytaj felieton)

Adwokaci Gutowski i Kardas o reformach wymiaru sprawiedliwości

- *Rolą wszystkich środowisk prawniczych jest ochrona sędziów przed zakusami rozpędzonych polityków* – piszą w Dzienniku Gazecie Prawnej adw. prof. Maciej Gutowski i adw. prof. Piotr Kardas.

W publikacji adwokaci wyrażają swoje zdanie na temat proponowanych przez nowy rząd reform wymiaru sprawiedliwości m.in. połączenia funkcji ministra sprawiedliwości z prokuratorem generalnym oraz apelacji nadzwyczajnej.

- *Gdy do sądu wchodzi polityka, sprawiedliwość wychodzi drugimi drzwiami.* – piszą adwokaci.

Czytaj artykuł

Adwokaci w Trybunale Stanu

Sejm wybrał nowy skład Trybunału Stanu. Na osiemnastu członków, aż siedmiu jest adwokatami.

Sędziami Trybunału Stanu zostali adwokaci: Piotr Łukasz Andrzejewski, Jacek Dubois i Andrzej Rościszewski z izby warszawskiej, Maciej Miłosz z izby lubelskiej, Paweł Śliwa i Kazimierz Barczyk z izby krakowskiej i Jerzy Wierchowicz z izby zielonogórskiej.

Niewiele głosów zabrakło adw. Jarosławowi Zdzisławowi Szymańskiemu. Na dziekana izby łódzkiej, którego rekomendował klub PO, głosowało 208 posłów, 242 było przeciw, a 7 wstrzymało się. Sędzią Trybunału Stanu nie został też adw. Łukasz Moczydłowski, zgłoszony przez klub Kukiz ’15. Za jego

kandydaturą głosowało 44 posłów, 402 było przeciw, a wstrzymało się 10 posłów.

Ponadto w składzie Trybunału Stanu znaleźli się: Marek Czeszkiewicz, Andrzej Kojro, Robert Majka, Witold Pahl, Rafał Sura, Zbigniew Sieczkoś, Bogdan Szlachta, Jarosław Wyrembak i Józef Zych. Zastępcami przewodniczącego TS zostali: Jerzy Kozdroń i Mariusz Muszyński.

Nowym sędziom Trybunału Stanu gratulujemy!

Prezydium NRA krytycznie o ograniczaniu uzyskiwania informacji przez telefon w sądach

Prezydium Naczelnej Rady Adwokackiej negatywnie zaopiniowało zapis projektu rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości – regulamin urzędowania sądów powszechnych, ograniczający możliwość uzyskiwania przez pełnomocników zawodowych informacji drogą telefoniczną.

To druga część krytycznej opinii do projektu tego rozporządzenia, pierwsza dotyczyła zapisu, który przewiduje cenzurowanie korespondencji osoby tymczasowo aresztowanej niezależnie od osoby korespondenta.

(czytaj pierwszą część opinii Prezydium NRA)

(czytaj opinię Prezydium NRA ws uzyskiwania informacji drogą telefoniczną)

Opinia NRA nt. rozporządzenia Ministra Finansów ws. wzoru pełnomocnictwa

Naczelna Rada Adwokacka przesłała uwagi do projektu rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie wzoru pełnomocnitwa szczególnego, pełnomocnictwa do doręczeń oraz wzoru zawiadomienia o zmianie, odwołaniu lub wypowiedzeniu tych pełnomocnitw.

(czytaj opinię NRA)

Kondolencje po zamachach terrorystycznych w Paryżu

Prezes Naczelnej Rady Adwokackiej adw. Andrzej Zwara przesłał kondolencje z powodu

tragicznych wydarzeń, jakie miały miejsce 13 listopada w Paryżu, na ręce ambasadora Francji w Polsce, prezesa francuskiej rady adwokackiej we Francji oraz dziekana izby adwokackiej w Paryżu.

"Przerażający akt terroru, którego ofiarami stali się w większości młodzi ludzie, budzi słuszny sprzeciw całego świata. Znamienny jest fakt, że zaatakowana została właśnie Francja, państwo oparte na ideałach wolności, równości i braterstwa. Wśród zabitych i rannych znaleźli się wyznawcy różnych religii, co przypomina nam, że źródłem terroryzmu jest ślepa nienawiść, której demokratyczny świat musi stawić wspólnie czoła. Do tej walki może przyłączyć się na miarę swoich możliwości
i kompetencji każdy z nas. Adwokaci, jako ci, którzy stoją na straży praw człowieka, mają tu swoją szczególną rolę.

W tych trudnych dla Francji chwilach środowisko Adwokatury Polskiej solidaryzuje się z Francuzami, dzieląc z nimi ból straty, głęboki żal i żałobę" - czytamy w kondolencjach.

(czytaj kondolencje wysłane na ręce ambasadora Pierre"a Buhlera)

(czytaj kondolencje wysłane na ręce prezesa Pascala Eydaux i dziekana Pierre"a-Oliviera Sura)

70 lat istnienia Pomorskiej Izby Adwokackiej

Adwokaci Pomorskiej Izby Adwokackiej obchodzili w dniach 12-14 listopada 2015 r. 70-lecie istnienia Izby. Z tej okazji odbyła się konferencja naukowa - *Prawo medyczne i farmaceutyczne*, w Europejskim Centrum Solidarności otwarto wystawę o obrońcach politycznych, odsłonięto tablicę pamiątkową przed siedzibą ORA w Gdańsku, a także odprawiona została msza święta, podczas której poświęcono sztandar Izby.

Zwieńczeniem uroczystości była gala jubileuszowa w Filharmonii Pomorskiej, podczas której wręczono odznaczenia okolicznościowe zasłużonym adwokatom oraz odbył się koncert Leszka Możdżera.

Prawo Medyczne i Farmaceutyczne to temat konferencji, która 12 listopada br. otworzyła uroczystości jubileuszowe Izby. Konferencja odbyła się w Wyższej Szkole Administracji i Biznesu im. E. Kwiatkowskiego w Gdyni i uczestniczyli w niej m.in. adw. Jerzy Glanc, wiceprezes NRA, sędzia Igor Tuleya, profesor Ewa Bagińska, r.pr. Natalia Łojko, adw. Roman Nowosielski, prof. Oktawian Nawrot, dr Katarzyna Syroka-Marczewska, prof. Bolesław Rutkowski,

prof. Krzysztof Łukaszuk oraz dr hab. Sławomir Steinborn. Debata dotyczyła odpowiedzialności osób wykonujących zawody medyczne, moralności prawa i medycyny, prawa dostępu do informacji medycznej, ochrony danych osobowych w kontekście działań medycznych, zagadnień dotyczących postępowania dowodowego w procesach medycznych. W ramach problematyki farmaceutyczno-prawnej poruszono problemy substytucji aptecznych, łańcucha oraz odwróconego łańcucha dystrybucji leków oraz prawnych aspektów relacji firm farmaceutycznych z lekarzami.

Główne obchody miały miejsce 14 listopada. Rano, w Europejskim Centrum Solidarności adw. Dariusz Strzelecki, Dziekan ORA w Gdańsku otworzył wystawę: „Więźniowie polityczni i obrońcy". W wydarzeniu uczestniczyli bohaterowie tamtych dni m.in. – adw. Romana Orlikowska-Wrońska, adw. Jacek Taylor, adw. Tadeusz Kilian i adw. Andrzej Koziołkiewicz. Adw. Andrzej Zwara, prezes NRA, podkreślił, że ta wystawa to obraz najpiękniejszej karty historii Adwokatury, jej heroiczności i szlachetności, a współczesną Adwokaturę ukształtował karnawał Solidarności. Adw. Romana Orlikowska-Wrońska powiedziała: - *„Nie byłoby procesów politycznych bez współdziałania trzech organów – musiały być upolitycznione służby specjalne, upolityczniona prokuratura i upolitycznieni sędziowie, którzy wydawali wyroki. Nie byłoby wyroków politycznych, gdyby te trzy organy nie współdziałały. Jakie znaczenie ma upolitycznienie służb specjalnych wiemy od czasów stalinowskich, NKWD, UB, przez SB. Czy obecnie mieliśmy taki okres, kiedy były upolitycznione służby specjalne? Pozostawiam to jako pytanie retoryczne. Czy adwokaci będę musieli zająć taką postawę jak kiedyś? Pozostawiam to jako pytanie retoryczne".*

Pamięci adwokatów – obrońców osób represjonowanych poświęcona jest również tablica przy siedzibie ORA w Gdańsku przy ulicy Chlebnickiej 48/51. Jej odsłonięcia dokonał Dziekan ORA w Gdańsku, a ks. Krzysztof Niedałtowski poświęcił i odmówił wraz ze zgromadzonymi gośćmi krótką modlitwę.

Ks. Niedałtowski odprawił również mszę w intencji Adwokatury, w kościele św. Jana. Podczas liturgii został poświęcony sztandar Pomorskiej Izby Adwokackiej.

Kulminacyjnym punktem obchodów była gala w

Filharmonii Gdańskiej. Otwierając uroczystość adw. Dariusz Strzelecki, dziekan ORA w Gdańsku, przypomniał, że izba gdańska liczy 1100 adwokatów i 300 aplikantów adwokackich. Dodał, że jest to znacząca izba w kraju. To w izbie gdańskiej odbył się w 2010 roku Krajowy Zjazd Adwokatury, w Prezydium NRA zasiada dwóch członków izby – adw. Andrzej Zwara i adw. Jerzy Glanc. Ponadto wielu adwokatów pomorskich zasiada w komisjach NRA, Wyższym Sądzie Dyscyplinarnym, czy Wyższej Komisji Rewizyjnej.

Laudację okolicznościową wygłosił prof. dr hab. Jerzy Młynarczyk, który zaznaczył, że często można się spotkać z krytyką prawników czy też systemu prawnego. Źródłem są niekorzystne wyroki sądu czy strategie polityczne. Sankcją potępienia prawników operują niekiedy osoby kwestionujące elementarne zasady kultury prawnej, są to błędne wyobrażenia roli prawnika. Podkreślił też, że o adwokaturze najczęściej się dyskutuje czy jest współuczestnikiem wymiaru sprawiedliwości czy też winna jedynie reprezentować interes klienta. Za mało mówi się o humanistycznym aspekcie tego zawodu. *Advocatus* to przyzywana pomoc. Adwokat pomaga bezradnym, zalęknionym, niedoświadczonym. Pomaga środkami prawnymi. Głęboki humanizm łatwo dostrzec w procesach karnych. Nawet najstraszniejszy przestępca jest człowiekiem. Opuszczony przez wszystkich zawsze ma przy sobie adwokata. Z uwagi na te humanistyczne elementy trzeba stwierdzić, że adwokat to nie tylko zawód, to powołanie. Dodał, że ze wszystkich zawodów prawniczych adwokatura najczęściej włączała się w działalność społeczną i polityczną. W historii Polski byli posłami, ministrami, a nawet sięgali po urząd prezydencki. – *Wolność, honor, odwaga, niezależność, godność, uczciwość lojalność. Niech towarzyszą one gdańskiej adwokaturze na następne siedemdziesiąt lat. Przyjdę to sprawdzić*. – życzył profesor.

Adw. Marta Kaczyńska odczytała list okolicznościowy przekazany przez Andrzeja Dudę, Prezydenta RP. – *Trudno wyobrazić sobie dzisiaj polski gmach sprawiedliwości bez udziału, zaangażowania i profesjonalizmu adwokatów. Stanowią Państwo korporacje zawodów zaufania publicznego, powierzona jest Państwu ważna misja społeczna, świadczą Państwo pomoc prawną w bardzo wielu dziedzinach, również w formie bezpłatnych porad prawnych. Wysoko to doceniam. (...) Nie sposób nie wspomnieć o*

chlubnej karcie z dziejów adwokatury gdańskiej, jaką była działalność jej adwokatów, obrońców w procesach politycznych. Ufam, że te piękne, siedemdziesięcioletnie tradycje będą zawsze zachętą do pielęgnowania najwyższych standardów zawodowych, do wypełniania obowiązków w duchu służby dla dobra publicznego. – napisał Prezydent RP.

Adw. Andrzej Zwara, prezes NRA, podkreślił, że takiej adwokatury jak Adwokatura Polska nie ma w całej Europie. To polscy adwokaci budowali państwo. - *Nasi zagraniczni koledzy nie rozumieją polskiej specyfiki, bo my służymy nie tylko obywatelom, ale i państwu*. – podkreślił. Dodał, że Izba Pomorska charakteryzuje się kultem solidności – mało słów a dużo pracy. *Jestem dumny, że mogę powiedzieć, że jestem z Trójmiasta.*

Tego wieczoru wręczono wyróżnienia i odznaczenia dla zasłużonych adwokatów. Adwokaturę Zasłużonym otrzymali: adw. Marcin Derlacz, adw. Krzysztof Kanty, adw. Stefan Lewicki, adw. Henryk Lipski, zaś wyróżnienia Prezesa NRA otrzymali: adw. Ewelina Wolańska, adw. Jerzy Lipski, adw. dr Michał Went, adw. Romana Orlikowska-Wrońska,adw. Wojciech Dereziński, adw. Halina Car, adw. Barbara Zwara. Ponadto swoje dowody uznania wyrazili przedstawiciele władz terytorialnych. Wyróżnienia od prezydentów miast i starostów otrzymali adwokaci: Stefan Andryszkiewicz, Ewelina Wolańska, Danuta Homa, Joanna Abramowicz, Joanna Kowalska, Romana Drążkowska, Marian Gozdek, Izabela Sawicka-Borejko, Łukasz Balcer, Roger Roszczynialski, Kazimierz Dębski, Henryka Nowicka, Dariusz Olsza, Józef Borkowski, Dariusz Mianowski, Andrzej Grozowski, Marek Kwidzyński, Janina Niedzielska, Zygfryd Kwidzyński, Ewa Wrzesińska, Tadeusz Głuszek, Zygmunt Wilczewski, Wojciech Dereziński, Mieczysław Hebel.

W uroczystościach udział wzięli m.in. Paweł Adamowicz, Prezydent Gdańska, Wojciech Szczurek, Prezydent Gdyni, SSA Anna Skupna prezes Sądu Apelacyjnego w Gdańsku, Ireneusz Tomaszewski, prokurator apelacyjny w Gdańsku oraz przedstawiciele władz samorządu terytorialnego i środowisk prawniczych.

Uroczystości zakończył koncert Leszka Możdżera, który zagrał m.in. utwory Witolda Lutosławskiego i Wojciecha Kilara.

dla więźniów politycznych!
POLSKA
UWOLNIĆ

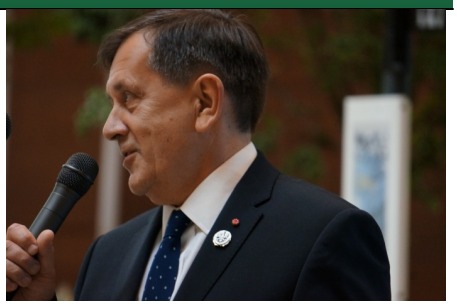

WIĘŹNIOWIE
POLITYCZNI
I ICH OBROŃCY

WIĘŹNIOWIE
POLITYCZNI
I ICH OBROŃCY

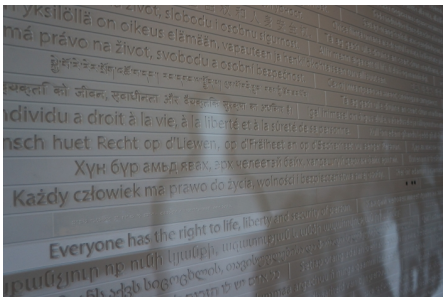

WIĘŹNIOWIE
POLITYCZNI
I ICH OBROŃCY
70 LAT
POMORSKIEJ
IZBY ADWOKACKIEJ
WYSTAWA
14–18/11/2015
ogród zimowy | parter
ECS

48/5

OKRĘGOWA

70
-lecie
POMORSKIEJ
IZBY ADWOKACKIEJ
w Gdańsku
2015
Gdańsk, 14 listopada 2015

Dr Spurek, zastępczyni RPO: chcemy, by prawo lepiej służyło obywatelom

O obszarach działań Rzecznika Praw Obywatelskich, planach na tę kadencję rozmawiają dr Sylwia Spurek, Zastępczyni Rzecznika Praw Obywatelskich ds. Równego Traktowania oraz adw. Katarzyna Gajowniczek-Pruszyńska, przewodnicząca Zespołu ds Kobiet przy Naczelnej Radzie Adwokackiej. "Chcemy wpływać, w granicach swoich kompetencji, na zmianę sposobu stosowania prawa w Polsce, aby lepiej służyło ono obywatelom" - powiedziała dr Spurek.

Zachęcamy do lektury wywiadu:

Jest Pani Zastępczynią Rzecznika Praw Obywatelskich od września tego roku, proszę powiedzieć na jakim obszarze problemów prawnych i społecznych będzie się skupiała Pani działalność?

Przez ostatnie kilkanaście lat pracowałam w administracji publicznej. Jestem, jeśli można tak powiedzieć, urzędową feministką. Jednocześnie

nie straciłam nigdy zacięcia społecznikowskiego. Na czwartym roku studiów prawniczych zgłosiłam się do łódzkiego oddziału Centrum Praw Kobiet i zaangażowałam się w udzielanie pomocy prawnej kobietom doświadczającym przemocy w rodzinie. Cała moja „przygoda" z prawami człowieka zaczęła się właśnie od praw kobiet oraz od obszaru przemocy w rodzinie, w którym dochodzi do szczególnie drastycznych naruszeń ludzkiej godności. Również obecnie, na stanowisku Zastępczyni Rzecznika Praw Obywatelskich, jednym z moich priorytetów jest przeciwdziałanie przemocy, w tym przemocy w rodzinie i przemocy ze względu na płeć i monitorowanie wdrażania standardów Konwencji Stambulskiej, niedawno ratyfikowanej przez Polskę.

Drugim istotnym dla mnie obszarem jest funkcjonowanie systemu ochrony zdrowia. Każdy z nas w jakimś stopniu korzysta z pomocy lekarzy, dlatego wszyscy wiemy, z jak wieloma problemami mamy tu do czynienia, poczynając od dyskryminacji niektórych grup społecznych w dostępie do świadczeń, poprzez ochronę praw pacjenta. Czasami chodzi o zareagowanie na naruszanie godności osób starszych przebywających w szpitalach czy ośrodkach opiekuńczych.

Jakimi konkretnie narzędziami dysponuje urząd Rzecznika Praw Obywatelskich, które umożliwiają mu reagowanie czy też podejmowaniu działań zmierzających do przeciwdziałania zjawisku przemocy w rodzinie?

Rzecznik w pierwszej kolejności kieruje do organów władzy publicznej tzw. wystąpienia generalne, w których – na podstawie skarg obywateli i analiz ekspertów prawnych – postuluje w szczególności dokonanie odpowiednich zmian w przepisach bądź w praktyce postępowania instytucji publicznych.

W drugiej kolejności, np. gdy korespondencja z właściwym ministerstwem nie przynosi rezultatów, Rzecznik może skierować wniosek do Trybunału Konstytucyjnego o zbadanie zgodności konkretnych przepisów z ustawą zasadniczą.

Jest jeszcze trzecie narzędzie, tj. przystępowanie do postępowań sądowych przez Rzecznika Praw Obywatelskich. Dr Adam Bodnar jako jeden z celów swojej kadencji wskazał właśnie częstsze korzystanie z tej możliwości. Myślę, że otwiera się

tu ciekawe pole do współpracy m.in. ze środowiskiem adwokackim. Wiem, że wielu adwokatów i wiele adwokatek działa pro bono w sprawach osób ubogich, wykluczonych i bezradnych, które nie wiedzą nawet czym są podstawowe prawa i wolności człowieka, a co dopiero jak z tych praw korzystać. Z pewnością taka współpraca w identyfikowaniu tych spraw i obszarów byłaby dla nas bardzo cenna.

Jak aktualnie wygląda częstotliwość przystępowania Rzecznika do prowadzonych postępowań sądowych?

Trzeba przyznać, że poprzedni Rzecznicy raczej rzadko korzystali z tego narzędzia, choć jest ono bardzo ważne. Przystępując do postępowania, czy to przed sądem powszechnym, czy przed sądem administracyjnym, Rzecznik właściwie występuje na prawach strony. Może podnosić dodatkowe argumenty, czy zwracać uwagę sądu na pewne aspekty naruszeń z punktu widzenia ochrony praw człowieka. Może też zgłaszać określone wnioski dowodowe, zwłaszcza w takich sprawach, które mają charakter precedensowy. Myślę, że to narzędzie będzie przez Rzecznika Adama Bodnara i innych członków kierownictwa Biura RPO mocno wykorzystywane. Chcemy wpływać, w granicach swoich kompetencji, na zmianę sposobu stosowania prawa w Polsce, aby lepiej służyło ono obywatelom.

Przykładowo, jakie sprawy mogą potencjalnie zainteresować Rzecznika jako wymagające przystąpienia do toczącego się postępowania?

Osobiście nadzoruję pracę dwóch zespołów: Zespołu ds. Równego Traktowania oraz Zespołu Prawa Administracyjnego i Gospodarczego. Natomiast w Biurze RPO jest jeszcze kilka innych zespołów m.in. Prawa Cywilnego, Prawa Pracy i Zabezpieczenia Społecznego, Prawa Konstytucyjnego, Międzynarodowego i Europejskiego, Prawa Karnego czy zespół Krajowego Mechanizmu Prewencji. Każdego roku do tych zespołów wpływa kilkadziesiąt tysięcy skarg od obywateli, odpowiedzi na nie są przygotowywane w odpowiednim, ustawowym trybie. Jednak wśród tych spraw pojawiają się również problemy wymagające pilnej interwencji, np. kwestia nieuzasadnionego przedłużania tymczasowego aresztowania. W sytuacji, kiedy postępowanie karne przed sądem może toczyć się nawet kilka lat, stosowanie przez cały ten okres

izolacyjnego, a więc najbardziej restrykcyjnego, środka zapobiegawczego może budzić wątpliwości co do realizacji praw człowieka. Mówimy tutaj o realnym problemie braku dostępu do wymiaru sprawiedliwości oraz o przewlekłości postępowania.

I zapewne automatyzmie przedłużania stosowanych środków zapobiegawczych.

Zawsze, gdy środek zapobiegawczy ma charakter izolacyjny, staramy się przyglądać sprawie ze szczególną uwagą i wrażliwością.

Ilustratywnym przykładem interwencji rzecznika i zainteresowania opinii publicznej określonym problemem, jest sprawa przewlekłości stosowanego tymczasowego aresztowania wobec Macieja Dobrowolskiego.

Bardzo dobry przykład. Dr Bodnar zajmował się tą sprawą już wcześniej, w ramach działalności Helsińskiej Fundacji Praw Człowieka, a później podjął interwencję jako Rzecznik. W efekcie, po ponad trzyletnim pobycie pana Dobrowolskiego w areszcie, udało się doprowadzić do zmiany decyzji sądu, jest on w tym momencie na wolności, choć niestety nadal nie ma w tej sprawie wyroku.

Czy liczne są skargi ze strony osób osadzonych, odbywających kary?

Jest sporo takich spraw. Zdarza się, że znajdują one swój finał przed Europejskim Trybunałem Praw Człowieka w Strasburgu, gdzie uznaje się nasze państwo za winne naruszeń praw człowieka.

Przy okazji warto zwrócić uwagę na kolejny problem. Według informacji z różnych źródeł, w tym od służby więziennej, pozbawionych wolności w naszym kraju jest około 200 osób z niepełnosprawnością intelektualną, które przecież nie miały pełnej świadomości swoich czynów i nie powinny za nie odpowiadać karnie. Sprawą tą zajmuje się w Biurze RPO Zastępca Rzecznika pułkownik Krzysztof Olkowicz, człowiek z ogromnym doświadczeniem pracy służby więziennej, dlatego jestem przekonana, że przy współpracy z prokuraturą i sądami uda się w najbliższym czasie doprowadzić do znaczących zmian w tym zakresie.

W roku 2013 Biuro Rzecznika Praw Obywatelskich wydało broszurę, która

kompleksowo przedstawia problematykę dyskryminacji, ale także wskazuje na ustawowe zobowiązanie Rzecznika do wdrożenia niektórych przepisów Unii Europejskiej w zakresie równego traktowania. Proszę się odnieść do tego zobowiązania i powiedzieć o jakie obszary dyskryminacji dokładnie chodzi oraz czy Pani zdaniem w Polsce są środowiska, które wolne są od problemu dyskryminacji?

Rzecznik Praw Obywatelskich jest faktycznie tym niezależnym organem, który odpowiada za przestrzeganie zasady równego traktowania w Polsce. Zespół ds. Równego Traktowania wyodrębniony został w Biurze RPO w zeszłym roku, teraz pracujemy nad konkretnymi systemowymi inicjatywami, a ponadto nad planem działania na 2016 rok oraz strategią na całą kadencję Rzecznika. Oczywiście dyskryminacją zajmujemy się szeroko, ze względu na każdą przesłankę, każdą cechę chronioną, która wynika m.in. z dyrektyw unijnych, np. ze względu na płeć, orientację seksualną, wiek, niepełnosprawność, pochodzenie narodowe, etniczne, wyznanie.

Odpowiadając na Pani pytanie dotyczące środowisk, które mogą być wolne od dyskryminacji, pozwolę sobie zwrócić uwagę, że problem jest złożony. Gdy ktoś mówi, że skoro nie był dyskryminowany to dyskryminacji nie ma, posługuje się bardzo dużym uproszczeniem. Takie myślenie jest obarczone błędem. Ale może ono wynikać także z braku możliwości dostrzeżenia pewnych sytuacji. Np. osoby, które nie mają dzieci lub nie sprawują opieki nad innymi zależnymi osobami, mogą sobie nie uświadamiać trudności w funkcjonowaniu w codziennym życiu. Jeśli nie jestem jako matka dyskryminowana, to nie znaczy, że matki nie są w Polsce dyskryminowane. I to samo można przełożyć na każdą inną sytuację, każdą cechę chronioną. To jest kwestia określonej wrażliwości i empatii. Osobiście nigdy nie powiedziałabym, że coś nie istnieje, bo ja tego nie doświadczyłam. Dlatego jako prawniczka uważam, że musimy dysponować określonymi instrumentami i maksymalnie precyzyjnymi przepisami, jeśli chcemy skutecznie przeciwdziałać dyskryminacji. Bo nigdy nie będzie tak, że każdy będzie wrażliwy i empatyczny, a nie możemy dopuścić do dyskryminowania drugiej osoby z jakiejkolwiek przyczyny. Odpowiadając wprost na Pani pytanie – naiwnością byłoby twierdzić, że istnieje środowisko wolne od dyskryminacji. Ale do tego idealnego stanu

powinniśmy oczywiście dążyć.

Sąd Okręgowy w Warszawie zajmował się sprawą odmowy wydania przez urzędnika urzędu stanu cywilnego zaświadczenia do zawarcia związku małżeńskiego za granicą. Rzecznik przystąpił do tej sprawy. Czy już doszło do wydania wyroku?

To jest sprawa bardzo świeża i aktualna. Sąd zajmował się odmową wydania przez urzędnika urzędu stanu cywilnego zaświadczenia o możności zawarcia małżeństwa za granicą. Kwestie dotyczące wydawania tych zaświadczeń są regulowane przez Prawo o aktach stanu cywilnego. Są one tak skonstruowane, że w zaświadczeniu podaje się dane drugiego z nupturientów. W przywołanej sytuacji, drugi z nupturientów jest osobą tej samej płci, a ponieważ jedną z przeszkód małżeństwa w Polsce jest przeszkoda płci, wnioskodawcy odmówiono wydania zaświadczenia. Pan Jakub Urbanik chce zawrzeć małżeństwo za granicą ze swoim partnerem, na gruncie prawa hiszpańskiego, które umożliwia zawieranie małżeństw między osobami tej samej płci. Jednak na podstawie polskich przepisów odmówiono mu wydania zaświadczenia o możności zawarcia małżeństwa. Oczywiście mógłby on otrzymać na gruncie polskiego prawa zaświadczenie o stanie cywilnym, które też pokazuje, że jest on stanu wolnego i może zawierać małżeństwo na gruncie innych przepisów. Nie może on natomiast dostać tego konkretnego zaświadczenia, podczas gdy osoba w praktycznie identycznej sytuacji jak pan Jakub Urbanik, mająca narzeczonego innej płci, może je otrzymać. Rzecznik Praw Obywatelskich przystąpił do tej sprawy. Przed sądem drugiej instancji przedstawiliśmy argumenty przemawiające za tym, że sąd powinien odmówić zastosowania przepisu prawa krajowego z uwagi na jego niezgodność z prawem unijnym, Kartą Praw Podstawowych i swobodą przemieszczania się. Nasz ewentualny wniosek to był postulat zwrócenia się do Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej z pytaniem prejudycjalnym, które dotyczyłoby tego, czy prawo unijne stoi na przeszkodzie wydania tego zaświadczenia. W naszej opinii, prawo krajowe jest sprzeczne z prawem unijnym. Sąd nie przychylił się jednak do naszych wniosków i podzielił argumentację urzędu stanu cywilnego.

A jakie były argumenty po stronie przeciwnej?

Pełnomocniczka kierownika urzędu stanu cywilnego odniosła się jedynie do prawa krajowego, bez uwzględnienia faktu, że Polska jest członkiem Unii Europejskiej i obowiązuje nas prawo unijne. Posłużenie się przez nią argumentem dotyczącym art. 18 Konstytucji, zgodnie z którym małżeństwo jako związek kobiety i mężczyzny znajduje się pod ochroną i opieką Rzeczypospolitej Polskiej, budzi wątpliwości. Abstrahując od dyskusji na temat jego interpretacji, uważamy, że argument USC jest tutaj akurat bezprzedmiotowy. W tej sprawie chodziło wyłącznie o wydanie zaświadczenia na potrzebę zawarcia na gruncie innego prawa małżeństwa z osobą tej samej płci za granicą. Oczywiście w związku z tą sprawą pojawia się i będzie się nadal pojawiać kolejne pytanie: jakie prawa i obowiązki w Polsce będą miały osoby, które zawrą związek małżeński za granicą z osobą tej samej płci, a jedna z nich będzie miała obywatelstwo polskie?

A wracając do zagadnienia problematyki przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Bazując na Pani dorobku naukowym i doświadczeniu zawodowym, a także w oparciu o wnioski konferencji poświęconej praktycznym aspektom obowiązywania Konwencji przeciwdziałania przemocy w rodzinie, z których wciąż jednak wynika niewystarczające wsparcie pokrzywdzonego w procesie karnym ze strony przedstawicieli organów ścigania, czy nie uważa Pani, że potrzebne są zmiany nie systemowe, ale mentalnościowe? Czy są z Pani strony rekomendacje odnoszące się do konieczności doskonalenia i uwrażliwienia funkcjonariuszy publicznych, stykających się z tego typu sprawami?

Zacznijmy jednak od prawa, bo je można stosunkowo łatwo zmienić, o ile większość parlamentarna będzie miała taką wolę. I jest tu jeszcze wiele spraw do załatwienia, wynikających choćby z konieczności wdrożenia standardów Konwencji Stambulskiej. Na przykład: musimy zapewnić funkcjonowanie 24-godzinnego telefonu zaufania dla osób doświadczających przemocy. Poza tym, nadal nie mamy takich mechanizmów, jak nakaz opuszczenia lokalu przez sprawcę przemocy, który byłby niezależny od toczącego się postępowania karnego i działałby natychmiast. Mamy co prawda cywilny nakaz opuszczenia lokalu, który może być orzeczony niezależnie od faktu wszczęcia postępowania karnego, tyle że

rozprawa musi się odbyć w terminie miesiąca od dnia wpływu wniosku, co nie spełnia wymagania natychmiastowości. Dlatego konieczne są zmiany w ustawie o Policji, bo to funkcjonariusze, którzy przyjeżdżają na interwencję, zazwyczaj mają jako pierwsi możliwość oceny sytuacji i możliwość działania, również przez odizolowanie sprawcy, nakazanie mu opuszczenia mieszkania czy domu, który jest zajmowany wspólnie z ofiarą. Rozwiązaniem nie jest, np. przewożenie ofiary z dziećmi do schroniska, do jej znajomych czy do rodziny.

Zgadzam się natomiast z Panią, że jeżeli chodzi o sprawy związane z przemocą w rodzinie, bardzo ważnym obszarem jest podnoszenie świadomości społecznej na temat tego zjawiska. A już zwłaszcza jest to konieczne u osób, które prawo stosują, czyli policjantów, prokuratorów czy sędziów. Niedawno mieliśmy w Biurze RPO spotkanie z amerykańskim autorytetem, jeżeli chodzi o prawa człowieka, w szczególności o prawa Afroamerykanów – panem Jessiem *Louisem Jacksonem, bliskim współpracownikiem Martina Luthera Kinga. Zapytał nas o przemoc w rodzinie i liczbę osób odbywających karę pozbawienia wolności, skazanych za takie przestępstwa. Odpowiedzieliśmy mu, że mamy dziwną sytuację, bo z jednej strony statystyki policyjne pokazują ponad 70 tysięcy policyjnych interwencji rocznie w tych sprawach a z drugiej strony, ze statystyk sądowych, dotyczących postępowań karnych w sprawie z art. 207 (z którego najczęściej ścigane są zachowania, składające się na przemoc w rodzinie) wynika, że rocznie wydawanych jest kilkanaście tysięcy wyroków w postępowaniach w tych sprawach. Czyli gdzieś „ginie" kilkanaście - kilkadziesiąt tysięcy spraw.* Abstrahuję już od tego, że większość sprawców zostaje skazanych na niskie kary pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem ich wykonania, czyli sprawca wraca do domu, do ofiary. Ta przepaść, wynikająca ze statystyk, jest związana z pewnym stereotypowym postrzeganiem problemu i uznaniem, że jest to sfera prywatna, że jeżeli ofiara nie chce ścigania w tej sprawie, to nie należy podejmować żadnych kroków, że sytuacja nie jest aż tak zła. W ogóle nie bierze się pod uwagę sytuacji psychicznej i finansowej ofiary np. tego, że może ona być uzależniona od sprawcy finansowo i nie ma dokąd pójść z dziećmi, nie ma gdzie się wyprowadzić. Poza tym często ma syndrom stresu pourazowego, syndrom sztokholmski, syndrom wyuczonej bezradności. Weźmy też pod uwagę fakt, że najczęściej

ofiarami przemocy w rodzinie padają, zgodnie ze statystykami, kobiety i dzieci, czyli osoby najsłabsze, ofiary najbardziej wrażliwe. Statystyki pokazują, jak wiele jest ofiar tej przemocy, a te statystyki na pewno – także przez stereotypowe podchodzenie do ścigania takich zachowań – nie oddają pełnej skali zjawiska.

Dzieje się tak m.in. dlatego, że pokutuje pogląd o instrumentalnym podejściu do sprawy o tzw. znęcanie się przez ofiary przemocy lub rzekome ofiary przemocy, w celu osiągnięcia określonego celu w toczącym się innym konflikcie sądowym między stronami.

Jeżeli składany jest pozew o rozwód i jednocześnie składane jest przez ofiarę zawiadomienie o podejrzeniu popełnienia przestępstwa z art. 207, to ze strony organów ścigania, a potem wymiaru sprawiedliwości, pojawia się często taka refleksja, że to postępowanie karne zostało wszczęte po to, żeby doprowadzić do orzeczenia w sprawie rozwodowej wyłącznej winy rzekomego sprawcy przemocy w rodzinie. Jeśli ofiara najpierw składa zawiadomienie, a postępowanie w sprawie o rozwód nie jest wszczęte, to często pada pytanie: a dlaczego się pani z nim nie rozwiedzie. Mówiąc kolokwialnie: i tak źle, i tak niedobrze dla osoby doświadczającej przemocy. Osoba dotknięta przemocą w rodzinie jest też często obwiniana o rozpad rodziny, albo o to, że nie starała się wcześniej wszcząć postępowania i narażała dzieci na przemoc ze strony sprawcy. Dopóki nie uporamy się z tymi stereotypami i nie podniesiemy świadomości u osób, które stosują prawo, sytuacja nie zmieni się znacząco. Moim zdaniem, bardzo ważna jest rola w takich sprawach dobrego adwokata czy radcy prawnego, który udzieli rzetelnej pomocy prawnej, bądź wystąpi w roli pełnomocnika oskarżyciela posiłkowego – osoby dotkniętej przemocą w rodzinie.

Kiedy 10 lat temu rozpoczynałam pracę zawodową jako adwokat w sprawach karnych, w jednej z pierwszych spraw, gdzie byłam pełnomocniczką młodej kobiety pokrzywdzonej przestępstwem zgwałcenia, doszło do umorzenia postępowania. Argumentem wypowiedzianym wprost przez funkcjonariuszkę policji, działającą na zlecenie prokuratora, było takie stwierdzenie – ale Pani Mecenas ona sobie nie da rady w sądzie. Wtedy odebrałam to

bardzo osobiście, ale dziś po tych 10 latach nadal stykam się z poza prawną, oceniającą argumentacją funkcjonariuszy.

I przemoc w rodzinie, i przestępstwa przeciwko wolności seksualnej to sprawy na pewno bardzo wymagające. Ja też spotykam się ze stwierdzeniami ze strony niektórych policjantów czy prokuratorów, że w tych sprawach jedynym świadkiem, jedynym „środkiem dowodowym" jest sama pokrzywdzona. Ale moim zdaniem, jest to argument chybiony. Bo jeżeli dochodzi do np. zabójstwa – to organy ścigania robią wszystko, żeby zebrać wszystkie dowody i sprawcy tę winę udowodnić. Dlaczego nie robimy tego w sprawach dotyczących przemocy w rodzinie? Dlaczego „wisimy" na tej ofierze, nie zbieramy innych dowodów. Przecież ona może w pewnym momencie stwierdzić, że nie będzie zeznawała przeciwko sprawcy (często jako osoba najbliższa). I wtedy, bez innych dowodów, zostajemy pozbawieni naszych głównych argumentów. Powinniśmy rozmawiać z sąsiadami, powinniśmy zainteresować się historią ofiary w karcie pacjenta, inną dokumentacją medyczną. Dlaczego nie fotografujemy, np. miejsc zdarzenia, nie dokumentujemy tego w rzetelny sposób?

W przypadku ofiar pokrzywdzonych przestępstwem zgwałcenia często spotykamy się z podejściem, że ofiara może się wstydzić. To absurd – dlaczego ona ma się wstydzić? To, że to błędne podejście, wyrażone jest świetnie przez rysunek, który niedawno widziałam na jednym z portali społecznościowych. Jeżeli ktoś uderzy cię szpadlem, to nie będzie kwestia ogrodnictwa, tylko przemocy. Właśnie tak samo jest ze zgwałceniem – w gwałcie nie chodzi o seks. W gwałcie chodzi o przemoc i władzę.

Kluczowa jest tu więc pomoc adwokatów i adwokatek, dostęp do profesjonalnego pełnomocnika, który będzie wrażliwy genderowo, który będzie miał określoną wiedzę i empatię.

Przez internet przelewa się fala mowy nienawiści. Czy Rzecznik Praw Obywatelskich podejmuje określone kroki w tym zakresie?

Na przykładzie sytuacji, która dotknęła pisarkę Olgę Tokarczuk zaraz po przyznaniu jej nagrody NIKE za książkę „Księgi Jakubowe", widać bardzo wyraźnie, że mamy do czynienia z bardzo poważnym problemem. Dlatego niektóre portale i

niektóre fora internetowe funkcjonujące przy wiodących tytułach prasowych, zamykają możliwość komentowania pod określonymi artykułami, starając się zapobiec szerzeniu się mowy nienawiści.

Zastanawiamy się nad tym, czy te środki i narzędzia, które istnieją w polskich przepisach są wystarczające do ochrony osób doświadczających w internecie mowy nienawiści. Drastycznym przykładem była tu sytuacja Dominika z Bieżunia, który popełnił samobójstwo właśnie w związku z takim „zaszczuciem". Musimy się więc zastanowić, czego może oczekiwać i domagać się osoba, która doznała właśnie takiego „hejtu". Czy środki cywilne i karne są wystarczające do jej ochrony?

Rzecznik Adama Bodnar spotkał się z Ministrem Sprawiedliwości, Prokuratorem Generalnym oraz z przedstawicielkami Komendy Głównej Policji i Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i zaproponował zorganizowanie okrągłego stołu w sprawie mowy nienawiści w internecie. Chcemy zastanowić się wspólnie i wypracować nowe pomysły, nowe rozwiązania, być może stworzyć koalicję i podpisać wspólną deklarację. Na pewno chcemy być bardziej skuteczni.

Warto zauważyć, że Ministerstwo Sprawiedliwości w Niemczech zorganizowało spotkanie z przedstawicielami największych portali oraz mediów społecznościowych i to one stworzyły grupę zadaniową, aby szybciej i skuteczniej reagować na to, co pojawia się na ich forach dyskusyjnych. Myślę, że i nam się to uda.

Bardzo dziękuję za rozmowę.

dr Sylwia Spurek, Zastępczyni Rzecznika Praw Obywatelskich ds. Równego Traktowania. Doktorka nauk prawnych, radczyni prawna, legislatorka. Współzałożycielka Fundacji Klinika Rządzenia. Od 1999 r. zaangażowana w działania na rzecz praw człowieka. Stypendystka Legal Fellowship Program i uczestniczka zajęć International Women"s Human Rights Clinic, City University of New York (2000). W latach 2002-2005 prawniczka w Sekretariacie Pełnomocniczki Rządu ds. Równego Statusu Kobiet i Mężczyzn, gdzie uczestniczyła w pracach nad rządowym projektem pierwszej ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie. Do 2014 r. radca Prezesa Rady Ministrów w Departamencie Prawnym Kancelarii Prezesa Rady Ministrów,

następnie wiceszefowa Biura Pełnomocniczki Rządu do Spraw Równego Traktowania (do czerwca 2015 r.). W latach 2008-2015 członkini Zespołu do spraw Europejskiego Trybunału Praw Człowieka przy Ministerstwie Spraw Zagranicznych, 2010-2012 przedstawicielka Szefa Kancelarii Prezesa Rady Ministrów w Komitecie Ochrony Praw. Wykładowczyni na Gender Studies na Uniwersytecie Warszawskim oraz na studiach podyplomowych Gender Mainstreamingu przy Polskiej Akademii Nauk. Certyfikowana specjalistka w zakresie pomocy ofiarom przemocy (Ogólnopolskie Pogotowie dla Ofiar Przemocy w Rodzinie "Niebieska Linia" IPZ PTP). Członkini Polskiego Towarzystwa Prawa Antydyskryminacyjnego oraz Polskiego Towarzystwa Legislacyjnego. Autorka kilkudziesięciu publikacji dotyczących problemu przemocy w rodzinie, a także kwestii równego traktowania i dyskryminacji. Specjalizuje się również w kwestiach procesu stanowienia prawa, lobbingu i rzecznictwa interesów oraz dostępu do informacji publicznej.

Bydgoscy adwokaci w Kuratorium Oświaty - szkolenia z mediacji

W Kuratorium Oświaty w Bydgoszczy 17 listopada odbyło się drugie szkolenie z zakresu mediacji, skierowane do pracowników tej jednostki. Szkolenia są

efektem współpracy na rzecz upowszechniania wiedzy o sposobach rozstrzygania sporów, jaką podjęło Kuratorium Oświaty oraz Okręgowa Rada Adwokacka w Bydgoszczy.

Porozumienie o współpracy podpisały na początku listopada br., Jolanta Metkowska, p.o. Kujawsko-Pomorskiego Kuratora Oświaty w Bydgoszczy oraz adw. Justyna Mazur, dziekan Okręgowej Rady Adwokackiej w Bydgoszczy. Współpraca zakłada inicjowanie działań skierowanych do uczniów, dyrektorów, nauczycieli i środowisk zajmujących się oświatą na terenie województwa kujawsko-pomorskiego.

Pierwsze szkolenie z zakresu mediacji odbyło się 10 listopada w Kuratorium Oświaty, delegaturze toruńskiej. Poprowadziła je adw. Karolina Korkowska-Krokos. Wśród uczestników znaleźli się m.in. rzecznicy dyscyplinarni oraz ich zastępcy z Torunia i Bydgoszczy. Wczorajsze szkolenie pt. "Mediacja jako sposób rozwiązywania konfliktów" skierowane było do pracowników Kuratorium w Bydgoszczy. Poprowadził je adw. Bartosz Mikołajczyk z Sądu Arbitrażowego przy Izbie Adwokackiej w Bydgoszczy.

W trakcie szkolenia uczestnicy dowiedzieli się czym jest mediacja, jakie są jej rodzaje i zastosowania. Poznali także rolę i zadania mediatora oraz narzędzia, techniki i strategie mediacyjne.

Ogółem w zakresie mediacji przeszkolonych zostało 40 osób. Kolejne działania ruszą niebawem.

Czym jest mediacja?

"Stawki mniejsze niż życie" - konferencja naukowa

Konferencja naukowa pt. „Stawki mniejsze niż życie” odbędzie się 5 grudnia 2015 r. w siedzibie ORA w Warszawie. Zaprasza na nią Zespół ds Konferencji Naukowych Koła Młodych.

Podczas debaty przedstawiony zostanie stan obecny, wyzwania i perspektywy systemu pomocy prawnej z urzędu w Polsce.

Konferencja trwać będzie od godz. 9.30 do 15-stej w siedzibie ORA w Warszawie Al. Ujazdowskie 49 w sali im. H. Krajewskiego.
Potwierdzenie swojej obecności należy przesyłać na adres mailowy z podaniem imeinia i nazwiska oraz tytułu zawodowego stawkikonferencja@wp.pl

(czytaj szczegółowy program konferencji)

Promocja nowej książki adw. Agnieszki Metelskiej 20 listopada

"Ślad" to tytuł nowej książki adw. Agnieszki Metelskiej. Spotkanie promocyjne, na które zaprasza Wydawnictwo Nowy Świat, odbędzie się 20 listopada w Klubie Adwokata w Warszawie.

W ramach spotkania promocyjnego przewidziano też wieczór poezji i muzyki. Wiersze czytać będzie Maria Mamona, przy fortepianie zasiądzie Barbara Mroczkowska. Spotkanie poprowadzi Kamil Witkowski.

Spotkanie rozpocznie się w piątek, 20 listopada o godz. 18.00 w Klubie Adwokata al. Ujazdowskie 49 w Warszawie.

Agnieszka Ostrowska-Metelska jest absolwentką Wydziału Prawa UW i Podyplomowego Studium Dziennikarskiego. W czasach studenckich związana była z grupą literacką „Stajnia” i teatrem studenckim w Hybrydach. W latach 70., 80. i 90. była reportażystką, współpracowała z wieloma

tytułami. Jest autorką zbioru wywiadów „Szukanie puenty życia” (1991), „Gdzie diabeł nie może” (wspólnie z Ewą Nowakowską 1992) oraz tomiku poezji „Pamięć” (2008). W 1996 roku jej reportaże złożyły się na książkę „Pokuta po polsku”. Gdy w kraju zaczął „kurczyć się” rynek reportażu, wróciła do studiowania prawa. W 1994 roku zdała na aplikację adwokacką. Dziś prowadzi indywidualną kancelarię adwokacką, była rzecznikiem prasowym przy Naczelnej Radzie Adwokackiej. Wydała książkę o procesach politycznych „Adwokatura warszawska w latach nadziei i przełomu (1956-2009)”.

Katowicka izba włącza się w akcję dla bezdomnych zwierząt

Okręgowa Rada Adwokacka w Katowicach włącza się w akcję charytatywną - zbiórkę na rzecz bezdomnych zwierząt, która rozpoczyna się 19 listopada a zakończy 10 grudnia.

Zbiórka przeprowadzana jest w ramach V edycji akcji „Uniwersytet Pomaga”. Przy portierniach wydziałów i jednostek dydaktycznych Uniwersytetu Śląskiego, w Centrum Informacji Naukowej i Bibliotece Akademickiej oraz w Wydawnictwie Uniwersytetu Śląskiego zostaną udostępnione puszki kwestarskie i kosze na dary.

Zbierane będą:
• sucha i mokra karma dla psów i kotów,
• ryż i makaron,
• obroże i smycze,
• koce, pledy, poszwy, kołdry, prześcieradła, poszewki i ręczniki,
• datki pieniężne, które zostaną przeznaczone na leki, budy i ich ocieplenia,
• środki czystości.

W akcji wezmą także udział: Okręgowa Rada Adwokacka w Katowicach, Śląski Inkubator Przedsiębiorczości sp. z o.o. oraz licea Uniwersytetu Śląskiego: III LO im. Adama Mickiewicza w Katowicach, IV LO im. gen. Stanisława Maczka w Katowicach, I LO im. Juliusza Słowackiego w Chorzowie, II LO im. Emilii Plater w Sosnowcu oraz I Społeczne Gimnazjum im. Stanisława Konarskiego w Katowicach.

W tym roku dary i datki zostaną przekazane: Przytulisku dla koni i innych zwierząt Komitet pomocy dla zwierząt „Przystań ocalenie”, Społecznemu Schronisku dla Zwierząt TOZ

„Fauna” im. św. Franciszka z Asyżu, Społecznemu Azylowi dla Bezpańskich Zwierząt „Cichy Kąt”, Miejskiemu Schronisku dla Bezdomnych Zwierząt w Katowicach oraz „Psitulmnie” Schronisku dla Bezdomnych Zwierząt w Zabrzu.

18 grudnia 2015 r. odbędzie się konferencja pt. „Dzień edukacji na rzecz zwierząt” (godz. 9.00, aula nr 7, Wydział Prawa i Administracji UŚ). Po konferencji odbędzie się happening Klubu Gaja w ramach akcji „Jeszcze żywy KARP”.

Organizatorami V edycji akcji „Uniwersytet Pomaga” jest Uniwersytet Śląski i Koło Naukowe Praw Zwierząt. Wydarzenie objął patronatem honorowym JM Rektor Uniwersytetu Śląskiego prof. zw. dr hab. Wiesław Banyś."

Dary rzeczowe (karmę, koce itp.) można składać w siedzibie ORA w Katowicach. Datki pieniężne można składać do przygotowanych w tym celu skarbonek, które będą wystawione w siedzibie ORA w Katowicach.

adw. Grzegorz Kopeć
wicedziekan ORA w Katowicach

Zimowe szkolenia w Polanicy Zdroju w styczniu 2014 r.

III Ogólnopolskie Zimowe Spotkanie Integracyjno-Szkoleniowe Adwokatury w Polanicy Zdroju odbędą się 15-17 stycznia 2016 r. Adwokatów i aplikantów adwokackich zapraszają na szkolenie adw. Andrzej Grabiński, dziekan Okręgowej Rady Adwokackiej we Wrocławiu, adw. Jadwiga Banaszewska, przewodnicząca Komisji Doskonalenia Zawodowego Adwokatów Izby Wrocławskiej i Okręgowa Rada Adwokacka we Wrocławiu.

Wśród tematów szkolenia: egzekucja z nieruchomości - aspekt praktyczny, postępwoanie egzekucyjne w praktyce adwokata; praktyczne aspekty art. 5 kpk z perspektywy obrońcy; prawo spadkowe po nowelizacji.

Udział w szkoleniu z uwagi na zakres tematyczny i czasowy, wypełnia roczne zobowiązanie doskonalenia zawodowego.

Zgłoszenia przyjmowane są w formie elektronicznej polanica@szkolenieadw.plTermin zgłoszeń upływa 14 grudnia 2015 r. Ilośc miejsc jest ograniczona decyduje kolejność zgłoszeń. Dodatkowych informacji udziela adw. Jadwiga Banaszewska, te. 508 24 13 74

Koszt i szczegółowy program szkolenia w załączniku (zobacz program)

Ostrzeżenie przed kolejnym atakiem hakerskim

Dziś do wielu kancelarii i firm w całej Polsce wpłynęła wiadomość mailowa sygnowana "adw. Tomasz Grabowski". Jest to atak hakerski, nie należy otwierać załączników tych wiadomości.

Przed zainfekowanymi wirusem mailami ostrzega mecenas o tym imieniu i nazwisku, zapewniając, że nie ma nic wspólnego z ich rozsyłaniem.

Kronika Prac Naczelnej Rady Adwokackiej

Przedstawiamy skrót wydarzeń z udziałem Naczelnej Rady Adwokackiej.

12 listopada, odbyło się posiedzenie Prezydium NRA. Omówiono m.in. kwestie: informatyzacji adwokatury, ogólnopolskiej kampanii wizerunkowej oraz realizacji filmu o adw. Stanisławie Mikke.

Adw. Jerzy Glanc, wiceprezes NRA, zrelacjonował przebieg prac nad informatyzacją adwokatury. Poinformował, że do końca roku w więcej niż 80% izb wdrożony zostanie system. Przypomniał, że od 1 stycznia 2016 r. przestanie funkcjonować KRAiA.

Adw. Anisa Gnacikowska z Komisji ds. Wizerunku Zewnętrznego i Ochrony Prawnej przy NRA omówiła prace nad kampanią wizerunkową adwokatury. Mecenas Gnacikowska poinformowała, że zakończono przeprowadzanie ankiet wśród adwokatów i badanie opinii publicznej. Ich analizy posłużą w przygotowaniu kampanii reklamowej. W najbliższym czasie komisja wizerunku wybierze agencję,

Adw. Anisa Gnacikowska omówiła stan prac nad filmem o adw. Stanisławie Mikke. Obecnie materiał jest montowany i wkrótce zostanie zaprezentowany p. Bożenie Mikke.

Ponadto Prezydium NRA powołało na stanowisko sekretarza Ośrodka Badawczego Adwokatury im. Witolda Bayera adw. Szymona Pawelca. Prezydium NRA podjęło również uchwałę odwołującą ze składu Zespołu ds. Kobiet przy NRA adw. Zuzannę Rudzińska-Bluszcz oraz powołało w skład Komisji Współpracy z Zagranicą adw. Agnieszkę Iwaćkowską.

Prezydium przedyskutowało także kwestie finansowe, które przedstawiła adw. Mirosława Pietkiewicz, skarbnik NRA.

14 listopada, przedstawiciele Naczelnej Rady Adwokackiej wzięli udział w obchodach 70-lecia istnienia Izby Gdańskiej. (czytaj relację)

19-22 listopada, adw. Andrzej Zwara, prezes NRA, adw. Jacel Trela, wiceprezes NRA, adw. Mirosława Pietkiewicz, skarbnik NRA, adw. Ewa Krasowska rzecznik dyscyplinarny NRA, adw. Jerzy Zięba, członek Prezydium NRA, adw. Anisa Gnacikowska, członek NRA biorą udział w piątek edycji Dni Kultury Adwokatury w Krakowie.

20 listopada, adw. Rafał Dębowski, sekretarz NRA, weźmie udział w Nadzwyczajnym Zgromadzeniu Izby Radomskiej.

20 listopada, adw. Maciej Łaszczuk, członek Naczelnej Rady Adwokackiej, bierze udział w konferencji naukowej, zorganizowanej przez Wydział Prawa i Administracji Uniwersytetu Śląskiego oraz Katedrę Prawa Cywilnego i Prawa Prywatnego Międzynarodowego w Katowicach. Konferencja poświęcona jest szeroko pojętej problematyce prawa właściwego dla arbitrażu.